ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobců: a) D. S., b) nezl. J. U., zastoupen žalobkyní a) jako zákonnou zástupkyní, zastoupených Mgr. Radomírem Bašnárem, advokátem se sídlem Brno, Joštova 4, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 1. 2004, čj. 55 Az 557/2003 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobci jako stěžovatelé domáhají zrušení shora označeného usnesení Krajského soudu v Brně, kterým byla odmítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 14. 1. 2003, čj. OAM-1688/AŘ-2002, o zamítnutí jejich rozkladu a potvrzení rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen žalovaný) ze dne 28. 11. 2001, čj. OAM-5965/VL-11-P17-2001. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím nebyl stěžovatelům udělen azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a ani nebyla shledána překážka vycestování podle § 91 téhož zákona. Krajský soud žalobu odmítl podle § 37 odst. 5 písm. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť podání stěžovatelů nadále, i přes výzvu a poučení soudu, nesplňovalo všechny podmínky pro to, aby se soud mohl věcí zabývat meritorně.

V kasační stížnosti stěžovatelé uplatňují důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Stěžovatelé se domnívají, že řízení před správním orgánem trpělo vadami, které způsobují nezákonnost, resp. nicotnost správního rozhodnutí a pro které měl soud toto rozhodnutí zrušit, resp. z úřední povinnosti vyslovit jeho nicotnost. Nedomnívají se tedy, že by jejich žaloba nesplňovala náležitosti uvedené v ust. § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Jsou přesvědčeni, že se jí měl krajský soud meritorně zabývat, a tím, že se jí odmítl zabývat, porušil jejich právo domáhat se soudního přezkoumání rozhodnutí vydaného ve správním řízení. K odchodu z vlasti je vedlo chování manžela stěžovatelky uvedené pod písm. a), protože jí vyhrožoval, napadl ji a oba stěžovatelé byli pod fyzickým nátlakem. Poukázali rovněž na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 2. 2004, čj. 24 Az 1967/2003 - 17, který byl vydán na podkladě obsahově totožné žaloby. Z uvedených důvodů navrhují stěžovatelé Nejvyššímu správnímu soudu, aby napadené usnesení Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně požádali, aby byl jejich kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje usnesení krajského soudu i svoje rozhodnutí za vydaná v souladu s právními předpisy a navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl. Rovněž návrh na přiznání odkladného účinku považuje za neopodstatněný.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde jsou žadatelé chráněni před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že opravný prostředek proti rozhodnutí žalovaného má formulářovou podobu a je z něj zřejmé, kdo opravný prostředek podává, proti jakému rozhodnutí směřuje a v jakém rozsahu jej napadá, kdy bylo rozhodnutí stěžovatelům doručeno a ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jejichž porušení ze strany žalovaného je stěžovateli namítáno. Dále jsou v podání označeny důkazy, a to napadené správní rozhodnutí a správní spisy týkající se jeho žádosti o udělení azylu, a navržen výrok rozhodnutí. V podání však chybí vymezení, z jakých skutkových důvodů považuje stěžovatel napadené rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Krajský soud v Brně svým usnesením ze dne 29. 8. 2003, čj. 55 Az 557/2003 - 17 vyzval stěžovatele, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení doplnili a upřesnili své podání ze dne 6. 3. 2003 tak, aby bylo zřejmé proti komu směřuje, označení žalobních bodů, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné a jaké důkazy k prokázání svých tvrzení navrhují provést. Stěžovatelé byli rovněž poučeni, že nevyhovění výzvě ve stanovené lhůtě bude mít za následek odmítnutí řízení o jeho návrhu ve smyslu ust. § 37 odst. 5 věta druhá a třetí s. ř. s. Toto usnesení bylo stěžovatelům doručeno dne 20. 9. 2003. Stěžovatelé dne 1. 10. 2003 osobně doručili „doplnění žaloby“. Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 27. 1. 2004, čj. 55 Az 557/2003 – 31 bylo podání stěžovatelů odmítnuto.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v rozsahu v ní uplatněného důvodu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ustanovení § 71 odst. 1 s. ř. s. upravuje zvláštní náležitosti žaloby, které doplňují obecné náležitosti stanovené v ust. § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s. Pod písmenem d) cit. ustanovení je jako jedna z nutných náležitostí žaloby uvedena identifikace tzv. žalobních bodů, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Nejvyšší správní soud opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že význam co nejpřesnějšího uvedení žalobních bodů v žalobě vyplývá ze zásady dispoziční, kterou je řízení o žalobách ve správním soudnictví ovládáno a která znamená, že soud se při přezkumu správního rozhodnutí (s výjimkou taxativně stanovených případů) omezuje pouze na posouzení existence důvodů nezákonnosti správního rozhodnutí, které žalobce dovozuje. Ze žalobního bodu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pak musí být patrné nejen jakou právní argumentaci používá, nýbrž také o jaká skutková tvrzení se opírá. To platí zejména tehdy, je-li žaloba co do důvodů opřena o porušení těch procesních ustanovení ve správním řízení, která ukládají správnímu orgánu povinnost spolehlivě zjistit skutečný stav věci, zabývat se věcí svědomitě a odpovědně, popř. vydat rozhodnutí, jehož odůvodnění je přesvědčivé. Právě porušení těchto ustanovení správního řádu, *in concreto* § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3, stěžovatelé ve svém podání zejména namítali. Pokud jde o skutkové důvody, odkázali stěžovatelé bez bližší konkretizace na spisový materiál

vztahující se k jeho žádosti o azyl. Za situace, kdy stěžovatelé svá tvrzení o porušení procesních ustanovení nedoplnili konkrétními skutkovými důvody, kterými by svůj závěr doložili, neměla žaloba všechny zákonem stanovené náležitosti, neboť v ní nebyly řádně definovány žalobní body. Pokud není v žalobě uveden řádným způsobem žádný žalobní bod, není v souladu s dispoziční zásadou možné takové podání ve správním soudnictví projednat a meritorně o něm rozhodnout, neboť soud není povinen ani oprávněn za žalobce chybějící skutkové důvody dovozovat. Za dostatečný způsob uvedení žalobních bodů nelze považovat ani odkaz na skutkové důvody obsažené ve správním spise, neboť v takovém případě by se soud musel dopustit toho, co mu je zapovězeno: samostatně dovozovat či konkretizovat žalobní body. Soud se tedy v dané věci nemohl podáním zabývat pro jeho neurčitost.

Lze proto uzavřít, že Krajský soud v Brně postupoval správně, jestliže shledal vady podání stěžovatelů, vyzval je v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. usnesením k jejich odstranění ve stanovené lhůtě a poučil je o následcích nevyhovění výzvě. Stěžovatelé však žalobu o žalobní body formulované ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve stanovené lhůtě ani později nedoplnili a to ani v podání ze dne 30. 9. 2003, doručeném soudu následující den. Bez řádné formulace žalobních bodů nemohl krajský soud v řízení pokračovat. V takovém případě neměl jinou možnost, než postupovat podle § 37 odst. 5 věta druhá s. ř. s. a usnesením řízení o takovém podání odmítnout.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelé, kteří neměli v tomto soudním řízení úspěch, nemají právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Poučení : Proti tomuto rozsudku nejsou přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 20. ledna 2005

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu